

Z WIELOPOLA DO SKAWINY

Fot. Archiwum rodziny

Kazimiera Skałuba urodziła się 25 stycznia 1941 roku w Wielopolu Skrzyńskim, tym samym, w którym 26 lat wcześniej przyszedł na świat Tadeusz Kantor. W rodzinnej miejscowości ukończyła szkołę podstawową, a później Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Ropczycach. Wybrała studia matematyczne, które ukończyła w 1963 roku. W tym samym roku zamieszkała w Skawinie, gdzie rozpoczęła pracę w tutejszym Liceum Ogólnokształcącym. Później pracę nauczyciela łączyła z funkcją wizytatora metodyka matematyki w Kuratorium Oświaty i Wychowania w Krakowie. Pełniła

sprawozdania
kronika

funkcję zastępcy dyrektora ds. Liceum w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Skawinie (1979–1980), a po jego likwidacji najpierw wicedyrektora (1980–1982), a następnie dyrektora skawińskiego Liceum Ogólnokształcącego (1982–1991). W 1986 roku uzyskała tytuł doktora nauk matematycznych w zakresie dydaktyki przedmiotu na podstawie dysertacji pt. *Charakterystyka błędów popełnianych przez uczniów w stosowaniu tożsamości algebraicznych na przykładzie wzorów skróconego mnożenia* (promotor: prof. Zofia Krygowska). W tym czasie rozpoczęła też pracę nauczyciela akademickiego w krakowskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej, gdzie wykładała przez 11 lat. Plonem Jej naukowej aktywności jest ok. 30 autorskich i współautorskich publikacji z zakresu matematyki, dydaktyki matematyki oraz pedagogiki.

Była osobą wielu pasji i talentów. Mnóstwo energii poświęciła pracy społecznej, ogniskującej się głównie wokół działalności Towarzystwa Przyjaciół Skawiny, do którego wstąpiła w początkach jego działalności. Zrazu zajęła się organizacją Młodzieżowych Kół TPS. Pierwsze z nich powstało w 1983 roku w Liceum Ogólnokształcącym, gromadząc w swoich szeregach przez następne 18 lat aż 30 procent uczniów szkoły. Popularyzacja historii miasta, aktywność artystyczna i publikacyjna związana z regionem, słowem – szkoła przywiązania do Małej Ojczyzny – stały się stałymi elementami działalności młodzieży zrzeszonej w Towarzystwie, a sama Opiekunka ten fragment swojego społecznego zaangażowania uważała za najważniejszy. Lecz przecież nie jedyny...

30 kwietnia 1990 roku po raz pierwszy weszła do Zarządu Towarzystwa, by przez niemal trzy kolejne dekady służyć swoim talentem i wiedzą w wyznaczaniu kierunków działalności TPS. Szczególnie angażowała się w powstanie publikacji regionalistycznych, poświęconych Skawinie. Najpierw współtworzyła pierwszą, współczesną próbę monograficznego ujęcia dziejów miasta pt. *Skawina. Zarys dziejów miasta* (2006). W ostatnich latach idea ta przybrała formę monumentalnej *Monografii Skawiny*, wydanej dwukrotnie (w 2014 i 2016 r.), w której pomieszczono m.in. Jej teksty współautorskie i autorskie, poświęcone służbie zdrowia w Skawinie oraz skawińskiemu Oddziałowi Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Publikowała również w „Informatorze” Towarzystwa Przyjaciół Skawiny, roczniku „Małopolska. Regiony – Regionalizmy – Małe Ojczyzny” oraz „Regionaliście Małopolskim. Informatorze Małopolskiego Związku Regionalnych Towarzystw Kultury”. Regionalistyczne zainteresowania realizowała także uczestnicząc w tematycznych sesjach naukowych i popularnonaukowych, m.in. zorganizowanej w Skawinie konferencji *Okolice metropolii. Przeszłość – Teraźniejszość – Przyszłość* (2009 r.), podczas której wygłosiła referat poświęcony działalności szkolnych kół TPS. Uczestniczyła również w X Kongresie Stowarzyszeń Regionalnych, który odbył się w Bydgoszczy w 2014 roku, a którego zwieńczeniem było odnowienie Karty Regionalizmu Polskiego.

W ramach aktywności w Towarzystwie Przyjaciół Skawiny, dr Kazimiera Skałuba była inicjatorką konkursów regionalistycznych, adresowanych

do skawińskiej młodzieży, które towarzyszyły m.in. obchodom 30-lecia Towarzystwa. Niewątpliwy wkład wniosła w utworzenie Muzeum Regionalnego w Skawinie, uczestnicząc w inwentaryzacji zbiorów TPS, stanowiących dziś podstawę muzealnej kolekcji. Wspólnie z Jadwigą Raczyńską opracowała również projekt nowelizacji Statutu TPS. Za swoją wieloletnią pracę w Stowarzyszeniu została uhonorowana tytułem „Zasłużonego Członka TPS”.

Dr Kazimiera Skałuba aktywnie działała również w Związku Nauczycielstwa Polskiego. W skawińskim Oddziale ZNP przez ćwierć wieku (od 1994 r.) sprawowała funkcję przewodniczącej Komisji Rewizyjnej, organizując jej pracę i wydatnie wspomagając Zarząd w działalności związkowej. W ostatnich latach, będąc już na emeryturze, działała też w Sekcji Emerytów i Rencistów ZNP, wielokrotnie reprezentując Oddział na spotkaniach branżowych.

Z każdym niemal obszarem Jej zawodowej i społecznej aktywności organicznie związana była jej twórczość literacka. Wiele wierszy dr Kazimierzy Skałuby układa się w poetycko-kronikarski zapis wydarzeń, w których uczestniczyła, a które słusznie uznawała za warte szczególnego upamiętnienia. W takich okolicznościach powstały m.in. wiersze *Muzeum Skawińskiej Ziemi* (2010) i *Nasz Złoty Jubileusz* (2010).

Tematyka Jej poezji dotyczyła wielu zagadnień. Nie dziwi zatem podjęcie, z poetyckiej rzecz jasna perspektywy, tematów regionalnych, które ujmowała w strofy, nie tylko tekstów okolicznościowych. Jest autorką kilku hymnów skawińskich drużyn harcerskich, m.in. Niezależnego Związku Harcerstwa „Czerwony Mak” i X Drużyny Harcerzy „Commando”. Znaczna część Jej twórczości ogniskowała się wokół tematyki patriotycznej, religijnej, ale także – co nie dziwi – szkolnej.

Za swoją działalność była wielokrotnie odznaczana, m.in. Honorową Odznaką Przyjaciół Harcerstwa (1979), Złotym Krzyżem Zasługi (1983), Złotą Odznaką za Zasługi dla Ziemi Krakowskiej (1986), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1987), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005), Złotą Odznaką ZNP (2008), Medalem im. Aleksandra Patkowskiego – za zasługi dla idei regionalizmu (2018), Medalem Szkoły (LO w Skawinie).

I choć w ostatnich latach poważnie chorowała, nigdy nie straciła tej radości aktywnego życia, która zawsze Jej towarzyszyła i napawała optymizmem, mimo przeciwności losu, a które wyraziła w wierszu *Radość istnienia*:

[...] Chociaż falista i cienka nieć
Naszego życia – upadki i wzloty...
To jednak trzeba i warto żyć
Przeżyj radości i kłopoty... [...].

Dr Kazimiera Skałuba zmarła 12 kwietnia 2019 roku.

Michał Grzeszczuk

sprawozdania
kronika